

Punkt 5.

Orientering om analyse vedrørende elever i fortsat reduceret skema og som modtager ydelser efter Serviceloven, og evaluering af kendskabet til handlevejledningen for bekymrende fravær

2016-007738

Skoleforvaltningen og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen fremsender til Skoleudvalgets, Familie- og Socialudvalgets, samt Beskæftigelsesudvalgets orientering

- At der er sket opfølgning på kendskabsgrad til handlevejledning for bekymrende fravær ved alle skoler
- At der er foretaget en analyse af gengangere i reduceret skema, herunder inddragelse af fraværskonsulenterne.
- At sagen drøftes på det fælles udvalgsmøde med henblik på eventuelle yderligere handlinger.

Beslutning:

Til orientering.

De viste slides vedhæftes referatet - side 5 til 14.

Sagsbeskrivelse

Skoleudvalget og Familie- og Socialudvalget godkendte i april 2017 "Handlevejledning om bekymrende fravær på folkeskolerne" i Aalborg Kommune. Handlevejledningen er et hjælpeværktøj til personalet primært på skolerne, men handlevejledningen er også målrettet personalet i PPR, Familiegrupperne og Specialgruppen.

Handlevejledningen definerer, hvornår fravær er bekymrende, og giver klare retningslinjer for, hvordan skolerne skal følge op i forhold til bekymrende fravær. Herunder også hvornår PPR's fraværskonsulenter skal inddrages, samt hvornår Familiegrupperne og Specialgruppen skal inddrages. Implementeringen af handlevejledningen begyndte august 2017.

Opfølgning på kendskabsgrad til handlevejledning ved alle skoler

De to fagudvalg besluttede i den forbindelse, at der i 2018 skulle gennemføres en evaluering af handlevejledningens udbredelse. Evalueringen skulle klarlægge, hvor stort kendskabet til handlevejledningen er, og om handlevejledningen benyttes efter hensigten på skoler, i PPR, i familiegrupperne og specialgruppen.

Evalueringen er nu gennemført og viser, at der generelt er et godt kendskab på tværs af forvaltninger til Handlevejledning for bekymrende fravær, og knap $\frac{3}{4}$ af respondenterne har brugt handlevejledningen, og har dermed erfaringer med brugen af handlevejledningen. Generelt er holdningen, at handlevejledningen er relevant, brugbar og nyttig i opfølgningen i forhold til bekymrende fravær. Handlevejledningen er med til at sætte fokus på en alvorlig problemstilling, som det i hvert enkelt tilfælde er vigtigt at følge op på.

I evalueringen beskrives en del forslag til justeringer og forbedringer af handlevejledningen. Disse vil blive medtaget i en revideret udgave af Handlevejledningen for bekymrende fravær. Ligeledes vil ny lovgivning, der træder i kraft 1. juli 2019¹ hvor skolelederne skal underrette, når en elev har ulovligt skolefravær på 15 % eller derover inden for ét kvartal, hvorefter kommunen skal træffe afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen, blive medtaget i den reviderede udgave af Handlevejledning for bekymrende fravær. Derudover vil Handlevejledningen blive revideret layoutmæssigt.

Analyse af gengangere i reduceret skema²

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen har et særligt fokus på kommunens indsatser i forhold til børn- og unges trivsel og læring, herunder årsagerne til længerevarende skolefravær, samt hvilke virkningsfulde indsatser der kan iværksættes for at sikre dette. Derfor lykkes det i langt de fleste tilfælde ved en fælles indsats mellem forældre, skole, Familiegruppe/Specialgruppen og PPR at få eleven tilbage i fuldt skema med en god skolegang. Dog er der helt særlige tilfælde, hvor nogle elever fortsat er i reduceret skema over flere år. Dette var tilfældet for 33 elever i både 2017 og 2018. I disse sager modtog forældrene kompensation for tabt arbejdsfortjeneste eller andre indsatser efter Serviceloven.

De 2 politiske udvalg ønskede en analyse af de 33 sager. I analysen er der behov for at udveksle personfølsomme oplysninger. Derfor har forvaltningerne anmodet forældrene om samtykke hertil, hvilket har

---

¹ Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om social service og lov om en børne- og ungeydelse (Obligatoriske sprogprøver i udsatte boligområder og styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børnecheck m.v.) Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 14. marts 2019.

² En elev kan få et reduceret skema, hvis eleven på grund af somatiske eller psykiske årsager ikke kan deltage i den fulde undervisning. Den enkelte skole vurderer selv i samarbejde med forældrene, om eleven skal i reduceret skema – en forudsætning er dog, at det sker i samarbejde med PPR. Den skole, hvorpå eleven er indskrevet, er stadig forpligtet til at opfylde elevens pasningsbehov i undervisningstiden. I forhold til opstart i specialtilbud er der mulighed for en gradvis indslusning af eleven i en opstartsperiode på 3 mdr. Indslusningen betragtes som reduceret skema.

givet et analysegrundlag på 18 sager. Der er tale om 18 meget komplekse og forskellige sager, men der kan dog ses nogle tendenser på tværs af sagerne.

Resultater af analysen

Elevernes kendetegn

Eleverne har vanskeligt ved at klare en hel skoledag. Dette ses ved at de eksempelvis hurtigt udtrættes eller viser deciderede belastningssymptomer. Alle eleverne har diagnoser – særligt autisme og angst går igen, men også OCD, hjerneskade, depression, mental retardering, massiv ADHD, stress og psykotiske symptomer.

Elevernes skolegang

På trods af elevernes massive udfordringer kan der periodevis spores fremgang i flere af sagerne enten i trivsel, læring eller timetal. Der ses en tydelig sammenhæng mellem stigning i undervisningstimetal og stigning i trivsel og læring. Her er det en øget trivsel, der gør, at undervisningstimetallet sættes op, hvilket fører til øget læring.

Alle elever deltager i det antal timer, som det reducerede skema er fastlagt til. To elever er i fuldt skema, mens de øvrige fortsat er i reduceret skema, heraf 4 elever der hjemmeundervises enten af skolens personale eller forældre.

16 er indskrevet i et specialundervisningstilbud. Som oftest er der ikke flere skoleskift ud over skiftet fra almenskole til specialundervisningstilbud og flertallet af eleverne går i udskoling. Flere af eleverne har på et tidspunkt været i Hospitalsundervisning, og i 3 af sagerne har VISO (Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation) været involveret dog uden den store effekt på undervisningstimetallet.

Den fælles handleplan

I langt de fleste sager, hvor der er udarbejdet en fælles handleplan, har det ført til en fremgang i elevens undervisningstimetal. Der ses også en tydelig sammenhæng mellem et øget forældresamarbejde og en stigning i elevens timetal.

Samarbejdet om eleverne

I alle sager er der tale om stabilt tværsektorielt samarbejde og et godt sagsarbejde både i Familiegrupperne, Specialgruppen, PPR og på skolerne. Der har jævnligt været afholdt netværksmøder med inddragelse af relevante parter, hvor der i samarbejde er etableret aftaler og evalueret på tidligere aftaler.

Generelt er der stor viden om eleverne, idet 17 ud af 18 har været udredt af både PPR og Psykiatrien. I en sag har eleven så massive udfordringer i forhold til socialt samvær, at Psykiatrien ikke har kunnet udrede eleven.

Skolernes indsats

I alle sagerne ses det, at skolerne arbejder meget med at sikre god skolegang for eleverne. Både i skolernes organisering af og indhold i undervisningen tages der hensyn til og udgangspunkt i elevens ressourcer og udfordringer. Der tænkes ofte meget kreativt, hvor kendte voksne er en vigtig del af løsningen. Inddragelse af eleverne i sammensætningen af det reducerede skema og skoledagen vægtes ligeledes højt.

Uagtet dette store arbejde er der dog flere af eleverne, der viser så store belastningssymptomer i forhold til eksempelvis angst eller fysiske udfordringer, at optrapning i timer vil have den modsatte effekt.

Indsatser efter Serviceloven

I alle sager er familien og barnet/den unge tilbudt relevante indsatser efter Serviceloven. Der er både bevilget støtte efter de handicapkompenserende ydelser, samt særlig støtte, eksempelvis § 11 forløb

individuel og i gruppeforløb til søskende, kontaktperson til den unge, praktisk og pædagogisk støtte i hjemmet, familiebehandling, aflastning og anbringelse. Det vurderes, at der er handlet rettidigt og hurtigt og gennemført relevante handlinger i de perioder, hvor børnefaglig undersøgelse er gennemført.

Der har i sagerne været opmærksomhed på søskende. En enkelt sag har udviklet sig til en anbringelsessag

Inddragelse af fraværskonsulenterne

I alle 18 sager har der tidligere været massivt fravær inden handlevejledningen blev udarbejdet og implementeret. Det forklarer, hvorfor fraværskonsulenterne ikke har været inddraget. Det vurderes ikke relevant at inddrage dem nu, hvor der er etableret reduceret skema og et tæt tværprofessionelt samarbejde om at få elevens op i undervisningstid.

Gode råd fra forældrene - Gruppeinterview med forældre til børn med skoleværing – Familiegruppe Øst

Socialafdelingen har i marts 2019 afholdt et fokusgruppeinterview i Familiegruppe Øst med deltagelse af forældre til børn med bekymrende skolefravær. Formålet med fokusgruppeinterviewet var at få forældrenes input til, hvordan kommunen - sammen med forældrene og børnene/de unge - kan blive endnu bedre til at løse udfordringerne omkring bekymrende skolefravær.

Forældrene gav mange gode input, som er blevet sammenfattet i disse 9 temaer:

1. Tidlig opsporing
2. Hurtig udredning
3. Gennemgående fagpersoner
4. Familiens behov for støtte
5. Gruppeforløb
6. Grænsesætning
7. Inddragelse
8. Mere viden til fagpersoner
9. Den gode modtagelse efter fravær

Afreporteringen – Gode råd fra forældrene er vedlagt indstillingens bilag.

På fællesudvalgsmøde den 30. april gennemgås tre forskellige anonymiserede eksempler på sager der har indgået i analysen af gengangere i reduceret skema.

Tidsplan

FL F&B	9.april
FL Skole	11.april
Fælles Udvalgsmøde	30. april

Bilag:

Handlevejledning ved Bekymrende fravær.pdf

Elever i reduceret skema

Evaluering

Om skolefravær - gode råd fra forældrene.docx

Side 5 til 14